

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรระยะสั้นของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลต่อความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรระยะสั้น โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ จำนวน 263 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและไคสแคว์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพหลักก่อนถูกจับกุมมีอาชีพรับจ้าง ลักษณะการกระทำผิด ส่วนใหญ่กระทำความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ยาเสพติด ระยะเวลาต้องโทษ ถูกศาลตัดสินจำคุก 5 – 10 ปี ไม่เคยได้รับข่าวสารด้านการเกษตร เคยมีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 3 ครั้งขึ้นไป ประสบการณ์ทำงานเกษตรที่เคยปฏิบัติส่วนใหญ่ เคยทำสวนอย่างเดียว

5.2 ความต้องการในการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรระยะสั้น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรมีความจำเป็นมาก โดยแบ่งตามประเภทของวิชาชีพระยะสั้นที่ความต้องการฝึกอบรมกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรระยะสั้นด้านการเกษตร โดยรวมแล้วอยู่ในระดับมาก โดยวิชาชีพการเพาะเห็ดฟาง เป็นวิชาชีพที่มีความต้องการฝึกอบรมสูงสุดด้านการแปรรูปผลผลิตเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยวิชาชีพการทำนมอบ (เบเกอรี่) เป็นวิชาชีพที่มีความต้องการฝึกอบรมสูงสุด วิชาชีพเสริมอื่น ๆ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยวิชาชีพนวดสมุนไพรเป็นวิชาชีพที่มีความต้องการฝึกอบรมสูงสุด และทั้งสามวิชาชีพมีความต้องการใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรม 1 สัปดาห์ ในช่วงเดือนมกราคม ใช้วิธีการในการฝึกอบรมแบบบรรยาย และปฏิบัติ (2 : 2) ช่วงเวลาที่สามารถเข้ารับฟังการฝึกอบรม คือช่วงเวลาดอนเช้า 09:00 – 12:00 น.

สื่อในการฝึกอบรมมีความต้องการใช้วีดิโอเทปประกอบการอบรม
วิทยากรที่ทำงานเก่ง

ลักษณะวิทยากรต้องการ

5.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน ได้ผลดังนี้

อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะการกระทำผิด ระยะเวลาต้องโทษ การได้รับข่าว
สารด้านการเกษตร ประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการเกษตรและอาชีพหลักก่อนถูกจับกุม ไม่มี
ความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรระยะสั้น แต่ประสบการณ์ในการทำการเกษตร
มีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความ
สัมพันธ์ 0.05

อภิปรายผล

ผลการศึกษานี้มีประเด็นสำคัญและน่าสนใจ ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้
จากข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องขังจะเห็นได้ว่ากลุ่มที่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี จบการ
ศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพหลักก่อนถูกจับกุมคืออาชีพรับจ้าง กระทำความผิดเกี่ยวกับ
พ.ร.บ. ยาเสพติด ระยะเวลาต้องโทษระหว่าง 5-10 ปี ไม่เคยได้รับข่าวสารด้านการเกษตร เคยมี
ประสบการณ์ในการทำการเกษตร 3 ครั้งขึ้นไป ประสบการณ์ทำงานเกษตรที่เคยปฏิบัติส่วนใหญ่
เคยทำสวนอย่างเดียว จะมีจำนวนมากที่สุดในทัณฑสถาน อาจจะเนื่องมาจากกลุ่มอายุดังกล่าวเป็น
บุคคลที่ต้องรับผิดชอบต่อครอบครัว มีภาระหาเลี้ยงคนในครอบครัว ประกอบกับการศึกษาอยู่ใน
ระดับประถมศึกษา ทำให้ขาดโอกาสในการเลือกงานที่มีค่าตอบแทนสูงๆ จึงเลือกประกอบ
อาชีพรับจ้างที่มีรายได้ไม่แน่นอน ง่ายต่อการตัดสินใจผิดโดยการไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพื่อหวัง
จะได้รายได้เป็นจำนวนมากมาจุนเจือครอบครัว และจากการที่ในช่วงปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นมา
ทางรัฐบาลเน้นหนักที่จะปราบปรามยาเสพติด ทำให้มีการจับกุมผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็น
จำนวนมาก อัตราเพิ่มของผู้ต้องขังภายในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก
ส่วนใหญ่ผู้ต้องขังที่กระทำผิดด้วยความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ยาเสพติด จะเป็นรายย่อยทำให้ได้รับ
การตัดสินจำคุกในระยะเวลา 5-10 ปี มีจำนวนมาก การที่ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เคยได้รับ
ข่าวสารด้านการเกษตร เนื่องจากระเบียบปฏิบัติของทัณฑสถาน ไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้รับ
ข่าวสาร โดยการติดตั้งทีวีวงจรปิดแล้วเปิดวีดิโอเทปหรือวีซีดีให้ผู้ต้องขังดู ซึ่งส่วนมากจะเป็น
รายการด้านบันเทิงมากกว่าเพื่อเป็นการคลายความเครียดให้แก่ผู้ต้องขัง โดยมีส่วนกลางควบคุมการ
เปิด-ปิด ทีวี การที่ผู้ต้องขังตอบว่าเคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำเกษตรเนื่องจากการประกอบ

อาชีพรับจ้างของผู้ต้องขังคือการรับจ้างแรงงานเกษตรทั่วไป และส่วนใหญ่เคยปลูกพืชผักสวนครัวไว้ใช้เองภายในครอบครัว

จากข้อมูลความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรระยะสั้นของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิง เชียงใหม่ ที่มีความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพด้านการผลิต ด้านการแปรรูปและด้านวิชาชีพเสริมอื่น ตามที่ศักยภาพของทัณฑสถานที่สามารถดำเนินการฝึกอบรมให้แก่ผู้ต้องขังได้นั้น จะเห็นว่าผู้ต้องขังมีความต้องการที่จะฝึกอบรมในระดับมากเกือบทุกวิชาชีพนอกจากบางวิชาชีพ เช่น การจัดสวนถาด การทำดอกไม้ประดิษฐ์ การทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์ การทำซิลค์สตรีน การทำผ้าบาติก ที่ผู้ต้องขังไม่รู้จักและไม่ทราบถึงประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับจากการฝึกอบรมวิชาชีพดังกล่าว การที่ผู้ต้องขังมีความต้องการฝึกอบรมมาก เนื่องจากการที่ผู้ต้องขังมีกิจวัตรประจำวันที่ต้องปฏิบัติเหมือนเดิมทุกวัน ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย เมื่อมีโอกาสที่จะได้เปลี่ยนแปลงกิจวัตรประจำวันบ้าง โดยได้รับความรู้เพิ่มเติมด้วยทำให้ผู้ต้องขังมีความต้องการมากในเกือบทุกวิชาชีพ อีกประการหนึ่งคือ ทางทัณฑสถานได้ดำเนินการฝึกอบรมบางวิชาชีพแก่ผู้ต้องขังอยู่แล้ว เช่น วิชาชีพนวดฝ่าเท้า วิชาชีพนวดแผนโบราณ วิชาชีพเสริมสวย วิชาชีพการตัดเย็บเสื้อผ้า การทำขนมอบ(เบเกอรี่) การเพาะกล้าไม้ดอกไม้ประดับ ทำให้ผู้ต้องขังเห็นประโยชน์ที่ได้รับจากฝึกอบรมวิชาชีพดังกล่าวจริง

จากผลการวิจัยที่พบว่าผู้ต้องขังมีความคิดเห็นว่าการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรมีความจำเป็นมากและมีความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพด้านการผลิต ด้านการแปรรูปและด้านวิชาชีพเสริมอื่นในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สกุนา (2541) ซึ่งได้ศึกษาความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการหายดฝน จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้พิการมีความต้องการฝึกอบรมด้านการขยายพันธุ์พืช การปลูกผักสวนครัว การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงนกกกระทา การเพาะเห็ด การแปรรูปผักผลไม้ การทำเกษตรผสมผสานในระดับมาก และสอดคล้องกับ นภดา (2537) ซึ่งได้ศึกษาการประเมินความต้องการในการฝึกอบรมในการฝึกอบรมของเกษตรกร เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพเกษตรกรรมระยะสั้นในวิทยาลัยเกษตรกรรมแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมวิชาการขยายพันธุ์พืช การเพาะเห็ด การปลูกผักสวนครัว การเลี้ยงสัตว์ นพวรรณ (2543) ได้ศึกษาความต้องการฝึกอบรมหลักสูตรเกษตรระยะสั้นของทหารผ่านศึกในจังหวัดน่าน พบว่า ทหารผ่านศึกมีความต้องการฝึกอบรมหลักสูตร การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การเพาะเห็ด การปลูกผักปลอดสารพิษ และการซ่อมบำรุงเครื่องไถนาเดินตาม

รายละเอียดในการฝึกอบรมที่พบว่า ผู้ต้องขังมีความต้องการใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรม 1 สัปดาห์ ในช่วงเดือนมกราคม ใช้วิธีการในการฝึกอบรมแบบบรรยายและปฏิบัติในเวลาที่เหมาะสม ช่วงเวลาที่สามารถเข้ารับการฝึกอบรม คือช่วงเวลาตอนเช้า 09:00 – 12:00 น. สื่อในการฝึกอบรมมีความต้องการใช้วีดิโอเทปประกอบการฝึกอบรมทั้งสามวิชาชีพ คือ วิชาชีพด้านการผลิต ด้านการแปร

รูปและวิชาชีพเสริม สอดคล้องกับ นกคทา (2537) ซึ่งได้ศึกษาการประเมินความต้องการในการฝึกอบรมของเกษตรกรเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพเกษตรกรรมระยะสั้น ในวิทยาลัยเกษตรกรรมแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรม 1 สัปดาห์ ในช่วงเช้าของวันหยุดราชการ

ระยะเวลาต้องโทษ มีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นของผู้ต้องขัง โดยผู้ต้องขังส่วนใหญ่ ถูกพิพากษาจำคุก 5 – 10 ปี เป็นระยะเวลาที่ทำให้ผู้ต้องขังเกิดการสำนึกถึงความผิดที่ตนเองได้กระทำ และเมื่อพ้นโทษยังมีโอกาสที่จะเริ่มต้นชีวิตใหม่จึงมีความสนใจที่จะไขว่คว้าหาความรู้ให้มากที่สุด เพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพเมื่อพ้นโทษ ประกอบกับระยะเวลาที่ขาดอิสระภาพจะทำให้เกิดการเบื่อหน่ายต่อกิจวัตรประจำวันของผู้ต้องขัง เมื่อมีสิ่งจูงใจใหม่ ๆ ทำให้ผู้ต้องขังมีความต้องการมากขึ้น

ประสบการณ์ในการทำการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรระยะสั้นของผู้ต้องขัง โดยผู้ต้องขังส่วนใหญ่ เคยมีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 3 ครั้งขึ้นไป ผู้ต้องขังจึงมีความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นในระดับมาก เพื่อที่นำความรู้ไปเพิ่มพูนประสบการณ์ที่เคยกระทำมา จนส่งผลให้เกิดการพัฒนาการทางการเกษตรในครอบครัวต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ในการจัดทำหลักสูตรในการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น สำหรับผู้ต้องขังควรจัดให้มีหลักสูตรดังนี้

วิชาชีพด้านการผลิต ควรจัดหลักสูตร การเพาะเห็ดฟางเป็นอันดับแรก รองลงไปในเรื่องการเพาะเห็ดนางฟ้า การเพาะเห็ดนางรม การเพาะกล้าไม้ดอกไม้ประดับ การเลี้ยงปลาสวยงาม และการจัดสวนถาดเป็นอันดับสุดท้าย

วิชาชีพด้านการแปรรูป ควรจัดหลักสูตรการทำขนมอบ(เบเกอรี่) เป็นอันดับแรก รองลงไปในเรื่องการทำขนมจีบ – ซาลาเปา การทำแคบหมู การทำเนื้อทุบ – เนื้อสวรรค์ การทำกุนเชียง – หมูยอ การทำปาต่องไก่ การทำน้ำนมถั่วเหลือง การทำหมูหวาน การทำวุ้นมะพร้าว การทำแซนด์วิช การถนอมอาหารจากกล้วย การทำหมอนหัด และการทำข้าวเกรียบสมุนไพรเป็นอันดับสุดท้าย

วิชาชีพเสริม ควรจัดหลักสูตร การนวดสมุนไพร เป็นอันดับแรก รองลงไปในเรื่องการนวดแผนโบราณ เสริมสวย การนวดฝ่าเท้า การตัดเย็บเสื้อผ้า การพันทึ่สี การทำดอกไม้ประดิษฐ์ การทำผ้าบาติก การทำซิลค์สตรีน และการทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์เป็นอันดับสุดท้าย

และในการจัดฝึกอบรมทั้งสามวิชาชีพ ต้องมีระยะเวลาการจัดฝึกอบรม 1 สัปดาห์ ในช่วงเดือนมกราคม ในเวลาช่วงเช้า 09:00 – 12:00 น. ใช้วิธีการฝึกอบรมแบบบรรยายและปฏิบัติในระยะเวลาเท่ากัน โดยวิทยากรที่มีความสามารถทำงานเก่งและใช้วีดีโอเทปประกอบการฝึกอบรม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินความรู้และการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ภายหลังพ้นโทษ ของผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved